

Úřad práce ČR

PŘÍSPĚVEK NA ŽIVOBYTÍ

Dávky pomoci v hmotné nouzi vyplácí Úřad práce ČR na základě zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o pomoci v hmotné nouzi upravuje poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi.

PŘÍSPĚVEK NA ŽIVOBYTÍ

Příspěvek na živobytí je určen na úhradu potřeb osoby a společně posuzovaných osob na úrovni zabezpečující její základní životní potřeby. Jedná se především o zabezpečení stravy, ošacení, obuvi, základních hygienických potřeb apod.

Pro přiznání nároku na dávku příspěvek na živobytí musí být osoba uznána za osobu v hmotné nouzi a její příjem a příjem společně posuzovaných osob nedosahuje částky živobytí. Současně jsou vždy posuzovány celkové sociální a majetkové poměry všech osob v okruhu.

ČÁSTKA ŽIVOBYTÍ

Částky živobytí se řídí zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.

Částky životního minima od 1. 1. 2023

Jednotlivec	4 860 Kč
První osoba v domácnosti	4 470 Kč
Druhá a další osoba v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem	4 040 Kč
Dítě do 6 let	2 480 Kč
Dítě od 6 do 15 let	3 050 Kč
Dítě od 15 do 26 let (nezaopatřené)	3 490 Kč
Částka existenčního minima	3 130 Kč

DIETNÍ STRAVOVÁNÍ

Člověku, který trpí některými nemocemi, je v hmotné nouzi a má zvýšené náklady na zajištění své výživy, vzniká v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi nárok na zvýšení částky na živobytí, a to z důvodu dietního stravování. Jedná se především o osoby, jejichž zdravotní stav vyžaduje tento typ stravování podle **doporučení odborného lékaře**. Vyhláška č. 389/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, uvádí částku, o kterou se může navýšit osobě částka na živobytí, a to u taxativně určených typů diet. Vyhláška zároveň specifikuje odbornost lékaře, který je příslušný vydat potvrzení o nutnosti dodržování příslušného typu diety.

Měsíční částky, o které se zvyšuje částka na živobytí v případě dietního stravování

Nízkobílkovinná dieta	1 511 Kč
Dieta při dialýze	1 095 Kč
Nízkocholesterolová dieta	1 150 Kč
Diabetická dieta	1 238 Kč
Dieta při fenylketonurii	2 431 Kč
Dieta při celiakii	3 066 Kč
Dieta při osteoporóze	1 194 Kč
Dieta při laktóзовé intoleranci	1 172 Kč
Dieta v těhotenství a při kojení	1 205 Kč

VÝŠE PŘÍSPĚVKU NA ŽIVOBYTÍ

Výše příspěvku na živobytí činí rozdíl mezi částkou živobytí osoby a příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob.

ROZHODNÉ OBDOBÍ

Rozhodným obdobím v případě podání žádosti o dávku je kalendářní měsíc, ve kterém byla žádost podána. Rozhodným obdobím v průběhu poskytování dávky je kalendářní měsíc, pro který je posuzováno splnění podmínek nároku na dávku a stanovení výše dávky.

Rozhodným obdobím pro příjem u nové žádosti jsou 3 kalendářní měsíce předcházející aktuálnímu měsíci. Rozhodným obdobím pro příjem v průběhu poskytování dávky je předcházející měsíc.

Rozhodným obdobím pro plnění ostatních podmínek např. vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, dovršení věku 68 let, uplatnění nároků a pohledávek atd. je u podané žádosti aktuální měsíc podání žádosti o dávku. Rozhodným obdobím pro plnění ostatních podmínek v průběhu poskytování dávky, je jeden měsíc předcházející aktuálnímu měsíci vyjma nákladů na bydlení, u kterých je rozhodným obdobím aktuální měsíc posuzování dávky.

VEŘEJNÁ SLUŽBA

Výkonem veřejné služby si lze zvýšit částku živobytí z existenčního minima na životní minimum, vykonává-li ji v rozsahu alespoň 20 hodin v kalendářním měsíci. Vykoná-li veřejnou službu v rozsahu alespoň 30 hodin v kalendářním měsíci, zvýší se mu částka živobytí.

CELKOVÉ SOCIÁLNÍ A MAJETKOVÉ POMĚRY

Pro účely dávky příspěvek na živobytí jsou posuzovány celkové sociální a majetkové poměry osoby i s ním společně posuzovaných osob. Majetkovými poměry se rozumí movitý a nemovitý majetek, dostupné finanční prostředky osoby např. v hotovosti, na účtu dále také stavební spoření, kapitálové spoření atd.

PROVÁDĚNÍ ŠETŘENÍ V MÍSTĚ NEBO SOCIÁLNÍ ŠETŘENÍ

Pro vyhodnocení podmínek nároku na dávku, její výši nebo výplatu je prováděno šetření v místě. Sociální šetření je primárně zaměřeno na sociální práci s klientem a s ním společně posuzovaných osob.

VÝPLATA DÁVKY PŘÍSPĚVKU NA ŽIVOBYTÍ

Výplata dávky se vyplácí v měsíci, na který náleží, např. v lednu za leden.

Plátcem je ÚP ČR a určuje ji tak, že bere v úvahu schopnosti a možnosti osoby s dávkou hospodařit.

Lze ji vyplácet kombinovanou formou:

- část dávky v peněžní formě a část dávky věcnou formou,
- věcnou formou se vyplácí poukázkami opravňující k nákupu zboží ve stanovené hodnotě nejméně 35% a nejvýše 65% z přiznané dávky.

MOŽNOSTI PODÁNÍ ŽÁDOSTI

Osobní návštěva kontaktního pracoviště ÚP ČR není vždy nutná. Žádosti mohou lidé podávat i jinou cestou - prostřednictvím Identity občana (např. BankID, Mobilní klíč eGovernmentu), datové schránky, e-mailu s uznávaným elektronickým podpisem, pošty nebo na podatelnu ÚP ČR. Pokud bude třeba cokoli doplnit nebo upravit, zaměstnanci úřadu už pak žadatele sami zkontaktují prostřednictvím písemné výzvy, telefonicky či e-mailem. V rámci přívětivého přístupu nabízí ÚP ČR též možnost objednat se na určitý termín. Na některých pracovištích je možné tak učinit online. Další variantou je sjednat si termín návštěvy telefonicky. Bližší informace a kontakty na příslušné zaměstnance jsou k dispozici na webových stránkách jednotlivých pracovišť ÚP ČR (www.uradprace.cz).

Podrobnější informace k dané problematice lze získat:

Call Centrum ÚP ČR: 800 779 900 (bezplatná linka)

E-mail: callcentrum@uradprace.cz

Webové stránky ÚP ČR: www.uradprace.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Úřad práce ČR

Projekt Efektivní služby zaměstnanosti,
reg. č. CZ.03.1.54/0.0/0.0/15_011/0000056.